

การบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย

Digital Media Management for Early Childhood

สรวงมณต์ สิทธิสมาน¹

SRUANGMON SIDHISAMARN

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

PRASERT INTARAK

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบอนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย 2) เพื่อทราบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยกำหนดให้การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงอนาคตประกอบการวิจัยเชิงพรรณนา เริ่มต้นจากการใช้เทคนิค Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจงจำนวน 17 ท่าน เพื่อทำการสัมภาษณ์ สังเคราะห์ข้อมูล จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญทำการยืนยันด้วยการตอบแบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษานาอนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย แล้วนำผลที่ได้มาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จาก 94 โรงเรียน จำนวน 282 คน ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) เพื่อยืนยันและหาความสอดคล้องของโครงสร้างองค์ประกอบของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยทั้งสิ้นจำนวน 6 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการโดยภาครัฐ 2) การบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การบริหารจัดการบุคลากร 4) การบริหารจัดการงบประมาณ 5) การบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารจัดการสื่อดิจิทัล มีตัวแปรทั้งสิ้นรวม 84 ตัวแปร
2. ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ต่อการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย มีความเห็นสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูล ทั้งสิ้นจำนวน 6 องค์ประกอบ โดยมีตัวแปรทั้งสิ้นรวม 50 ตัวแปร คือ 1) องค์ประกอบการบริหารจัดการโดยภาครัฐประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 10 ตัวแปร 2) องค์ประกอบการบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 12 ตัวแปร 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการบุคลากรประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 4 ตัวแปร 4) องค์ประกอบการบริหารจัดการงบประมาณประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 3 ตัวแปร 5) องค์ประกอบการบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 13 ตัวแปร และ 6) องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 8 ตัวแปร

¹ นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to determine; 1) the future scenario of digital media management for early childhood and 2) to survey and confirm comprehensive factor from educational practitioner in Bangkok involved in digital media management for early childhood. Future research and descriptive research were used; started with Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) technique to study the possibility will be occurred in the future. First, 17 experts were selected with purposive criteria for interviewed then synthetic to be questionnaire for their confirmation. Second, confirmed questionnaire was sent to 282 educational practitioner for 94 schools in Bangkok involved in digital media management for early childhood with Confirmatory Factor Analysis (CFA) technique to study and find out consistence of model structure and empirical data.

The findings of the research were as follows:

1) future scenario of digital media management for early childhood were 6 factors (84 variables) included 1) Government's Role 2) Effective digital media usage 3) Human Resources 4) Budgeting 5) Learning Management 6) Engagement of digital media management

2) The factors of model fitness with empirical data processed by educational practitioner in Bangkok were consisted at 6 factors (50 variables) included; 1) Government's Role with 10 variables 2) Effective digital media usage with 12 variables 3) Human Resources with 4 variables 4) Budgeting with 3 variables 5) Learning Management with 13 variables 6) Engagement of digital media management with 8 variables.

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า รวดเร็ว และดี มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลาย ประการ แต่ในบรรดาปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้นเป็นที่ ยอมรับกันทั่วไปว่า ปัจจัยทางด้าน“ทรัพยากรมนุษย์” (Human Resources) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อ การพัฒนาประเทศ การที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิ โดยเฉพาะในช่วง “ปฐมวัย” ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญ ของการพัฒนาทั้งปวง

การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการอย่าง เหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วก็จะสามารถเติบโตเป็น

คนมีคุณภาพ ส่งผลดีต่ออนาคตของสังคมและ ประเทศชาติด้วย แฮ็คแมน (Heckman) ได้กล่าวว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ ผลตอบแทนแก่สังคมดีที่สุดในระยะยาว โดยคืน ผลตอบแทนกลับคืนมาในอนาคตมากถึง 7 เท่า เป็นทั้ง การเพิ่มคุณภาพทรัพยากรบุคคลของประเทศ ลดอัตราการ สูญเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังเราเริ่มพัฒนา เด็กปฐมวัยได้เร็วมากขึ้นเท่าไร ช่องว่างทางศักยภาพ ในการทำงาน ประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตในระบบ เศรษฐกิจของคนคนนั้นก็จะยิ่งลดลง” ดังนั้นการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยจึงถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็น อย่างยิ่ง

การศึกษาระดับ “ปฐมวัย” เพิ่งปรากฏครั้งแรกในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 และได้มีการประชุมพิจารณาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนปัจจุบัน พิจารณาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า หลักการซึ่งถือเป็นหัวใจหลักคือ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ

เพื่อสนับสนุนให้เด็กเข้าถึงการศึกษาตามหลักการดังกล่าว รวมถึงเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว เด็กในยุคนี้จึงเกิดมาพร้อมกับสื่อดิจิทัล เทคโนโลยีได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตและการศึกษาหลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นเทคโนโลยียังเป็นช่องทางการแบ่งปันข้อมูล ทรัพยากร เผยแพร่ และเชื่อมโยงความรู้ผ่านระบบเครือข่าย ระหว่างบุคคล ชุมชน และองค์กรทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว

ปัจจุบันมีเทคโนโลยีมากมายที่ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นสื่อการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย มีงานวิจัยที่ศึกษาถึงพฤติกรรม และผลจากการใช้เทคโนโลยีกับเด็กปฐมวัย พบว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ช่วยสอนเด็กจะช่วยเพิ่มแรงกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้เด็กสนใจการเรียนรู้มากกว่าการเรียนรู้แบบไม่ใช้เทคโนโลยีเข้าช่วย The National Association for the Education of Young Children และ Fred Rogers Center for Early Learning and Children's Media at Saint Vincent College ยืนยันในรายงานประจำปี 2012 ว่า การใช้เทคโนโลยีกับเด็กแรกเกิดจนกระทั่งถึง 8 ปี จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กใน

เรื่องความคิด สติปัญญา และอารมณ์ แต่ทั้งนี้ก็ต้องตั้งอยู่บนเงื่อนไขว่า จะต้องใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขณะเดียวกันมีรายงานวิจัยบางชิ้นระบุว่า การนำคอมพิวเตอร์มาใช้จัดกิจกรรมนั้น ยังไม่แสดงถึงคุณค่าที่มีต่อการพัฒนาเด็กเทียบเท่ากับกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมศิลปะการเล่นบล็อก เล่นน้ำ เล่นทราย หนังสือ ฯลฯ และมีข้อคิดเห็นที่ว่าถึงแม้คอมพิวเตอร์จะเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก แต่ก็มีโอกาสที่จะถูกนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสมและอาจให้ผลตรงข้ามกับสิ่งที่คาดหวังไว้สิ่งสำคัญในการนำคอมพิวเตอร์มาเป็นกิจกรรมหรือเครื่องมือสำหรับเด็กคือ ซอฟต์แวร์ ที่ต้องมีการเลือกสรรอย่างดี คัดเลือกที่ดีจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และการคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานกับเด็กจะต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการคัดเลือกซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ รวมทั้งการใช้วิธีการที่เหมาะสมในการนำคอมพิวเตอร์ไปสู่การเรียนรู้ของเด็ก

ปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของไไทยนั้น ยังคงประสบปัญหา จากการที่มีส่วนเกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาเพื่อเด็กปฐมวัย จากผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยไทยมีความเสี่ยงต่อพัฒนาการที่ล่าช้าทั้งทางด้านสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ภาษา และการปรับตัว เนื่องจากขณะนี้เด็กปฐมวัยได้รับการสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัย เช่น การเร่งเรียน เขียนและอ่านเกินพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจัดการศึกษาปฐมวัย ทำให้การศึกษาปฐมวัยในวันนี้ มุ่งเน้นการท่องจำความรู้เพื่อสอบแข่งขัน และเน้นเฉพาะด้านเนื้อหาสาระมากกว่าการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ อันได้แก่ การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ การให้เหตุผล รวมถึงการขาดการ

พัฒนาด้านคุณธรรม และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้การดำเนินชีวิต ส่งผลให้เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ขาดทักษะในการทำงานร่วมกับคนอื่น และขาดทักษะความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาการในเข้าถึงการศึกษาของเด็กปฐมวัย คือ ขาดการส่งเสริมและดูแลอย่างเป็นระบบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้มาตรฐานหรือมีมาตรฐานต่ำ คุณภาพด้านการศึกษาทั้งทางวิชาการ และคุณลักษณะของผู้เรียนยังไม่น่าพอใจ เด็กแรกเกิด- อายุ 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยลดต่ำลง

รวมทั้งในปัจจุบันมีงานวิจัยนำเสนอว่าไม่ควรให้เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ดูหน้าจอ และการดูหน้าจอสำหรับเด็กอายุ 2 – 5 ปี ในแต่ละครั้งควรจะน้อยกว่าวันละ 1 ชม. ต่อวัน แต่ในความเป็นจริงสำหรับเด็กไทย เด็กสามารถที่จะเข้าถึง เนื้อหาดิจิทัล (Digital Content) ผ่านอุปกรณ์ (Device) ได้ด้วยตัวเองโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การควบคุมหรือบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัย จึงเป็น “กฎของแต่ละบ้าน” มากกว่า “หลักเกณฑ์ที่ปฏิบัติกันทั่วไป” พ่อแม่ผู้ปกครองจึงบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลของลูกตามความรู้ ความเชื่อ ค่านิยมของตนเองมากกว่าที่จะดูถึงความเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์ที่ควรเป็น ในขณะที่หน่วยงานภาครัฐซึ่งมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยกลับไม่ค่อยมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษานาฏภาพการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยและเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อจะทราบถึงหลักในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยที่ควรเป็น รวมถึงผลักดันให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตื่นตัวและปรับตัวไปสู่การบริหารจัดการสื่อดิจิทัลที่เหมาะสม อันนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ให้เรา

สามารถใช้สื่อดิจิทัลในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างคุณภาพ เพื่อให้สามารถตอบสนองและทันต่อความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบนาฏภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย
2. เพื่อทราบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

คำถามของการวิจัย

1. นาฏภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างไร
2. ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. นาฏภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยมีลักษณะเป็นพหุวิธี
2. ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบการวิจัยเชิงนาฏภาพ ประกอบการวิจัยเชิงพรรณนา เริ่มต้นจากการใช้เทคนิค Ethnographic Delphi Future Research (EDFR)

โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จากนั้นทำการเขียนวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พัฒนาเป็นแบบสอบถาม เพื่อการสอบถามความคิดเห็นผู้ให้ข้อมูลในรอบที่ 2 เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามความคิดเห็นกลับมาจากผู้ให้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา เพื่อสรุปผลการวิจัย หากพบว่าข้อมูลไม่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มอีก 1 รอบเพื่อหาข้อสรุปที่ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกัน ในกรณีที่ได้ผลสอดคล้องกันแล้วผู้วิจัยนำมาสรุปผลและนำมาพัฒนาเป็นแบบจำลองอนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย จากนั้นนำแบบจำลองมาพัฒนาเป็นแบบสอบถามเพื่อทำการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) จากนั้นจึงนำผลที่ได้มาเขียนเป็นรายงานผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิค EDR ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อให้ทราบข้อมูลอนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย จากนั้นใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (5 rating scale) เพื่อยืนยันความสอดคล้องของคำตอบ เทคนิค CFA ใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (5 rating scale) เพื่อยืนยันความสอดคล้องของคำตอบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เทคนิค EDR ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของแมคคิลแลนด์ ใช้การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis) เพื่อจำกัดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จากนั้นกำหนดเกณฑ์เชิงคุณภาพแบบเจาะจงเพื่อให้สามารถ

คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้ได้ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 5 กลุ่ม 17 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้ที่ทำงานระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กปฐมวัยของประเทศจำนวน 3 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้ปฏิบัติ หรือครูผู้ใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 3 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 5 คน 4) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนักวิชาการด้านสื่อ จำนวน 3 คน 5) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้ผลิตสื่อสำหรับเด็กปฐมวัยในองค์กรเอกชนจำนวน 3 คน

เทคนิค CFA ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง ทาโร ยามาเน (Yamane) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 10% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 94 โรงเรียน จาก 3 สังกัด คือ สังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดโรงเรียนเอกชนโดยแต่ละโรงเรียนจะมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และครูเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้น 282 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เทคนิค EDR ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 ไปให้ผู้ให้ข้อมูลเมื่อสังเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยไปสร้างแบบสอบถามด้วย Google Form จากนั้นนำส่ง link แบบสอบถามไปให้ผู้ให้ข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันคำตอบ ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ตอบกลับภายใน 2 สัปดาห์ให้ถือว่าผู้ให้ข้อมูลยืนยันตามความเห็นเดิม สำหรับเทคนิค CFA นั้น ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขอความร่วมมือในการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิค EDRF ครั้งที่ 1 ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลจากการเพื่อมาพัฒนาเป็นแบบสอบถาม ครั้งที่ 2 ใช้สถิติวิเคราะห์ด้วยค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน ค่าความต่างกันของค่าฐานนิยมและค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ 0 – 1 ครั้งที่ 3 หากผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นไม่สอดคล้องกันในรอบที่ 2 จะทำการวิเคราะห์และจัดทำแบบสอบถามในรอบที่ 3 โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบเดียวกับในครั้งที่ 2

เทคนิค CFA ใช้เกณฑ์ของ Arbuckle เพื่อประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของแบบจำลอง คือ พิจารณา ค่าระดับความน่าจะเป็นของไคสแควร์ (CMIN-p) มากกว่า 0.05 ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (CMIN/DF) น้อยกว่า 3 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้อง (GFI) มากกว่า 0.90 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) น้อยกว่า 0.08

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

อนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก 84 ตัวแปร ดังนี้ 1) การบริหารจัดการโดยภาครัฐ ประกอบด้วย 20 ตัวแปร 2) การบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 18 ตัวแปร 3) การบริหารจัดการบุคลากร ประกอบด้วย 20 ตัวแปร 4) การบริหารจัดการงบประมาณ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร 5) การบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 14 ตัวแปร 6) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารจัดการสื่อดิจิทัล ประกอบด้วย 9 ตัวแปร โดยทุกตัวแปรมีความหมายอยู่ที่ 4 – 5 คะแนน ค่ามัธยฐาน อยู่ที่ 4-5 ค่าความต่างกันของค่าฐานนิยมและค่ามัธยฐานอยู่ที่ 0 – 1 คะแนน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ อยู่ที่ 0 – 1 ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันหมดทุกตัวแปร ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 อนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัล
เพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัด
การศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย
6 องค์ประกอบหลัก 50 ตัวแปร ดังนี้ 1) องค์ประกอบการบริหาร
จัดการโดยภาครัฐ (GR) จำนวน 10 ตัวแปร 2)
องค์ประกอบการบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมี
ประสิทธิภาพ (EDMU) 12 ตัวแปร 3) องค์ประกอบ

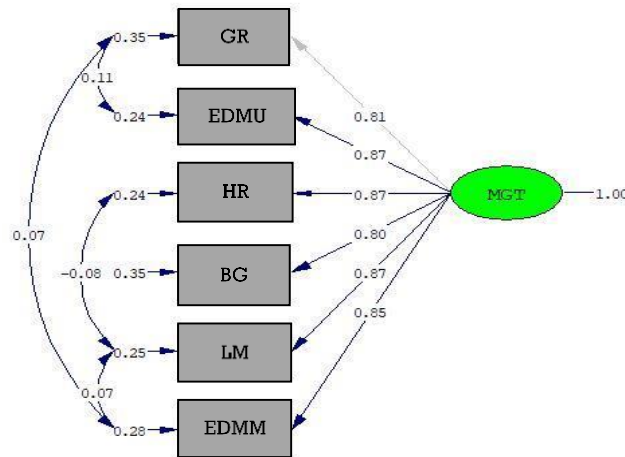
บริหารจัดการบุคลากร (HR) 4 ตัวแปร 4) องค์ประกอบ
บริหารจัดการงบประมาณ (BG) 3 ตัวแปร 5) องค์ประกอบ
การบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ (LM) 13 ตัวแปร
6) องค์ประกอบที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหาร
จัดการสื่อดิจิทัล (EDMM) 8 ตัวแปร ซึ่งสามารถสรุปเป็น
แผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัด
การศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

สำหรับการประเมินความสอดคล้องของ
องค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของแบบจำลองฯ
นั้น เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าค่าของแบบจำลองผ่าน
เกณฑ์ที่ทุกค่า โดยมีค่าน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ
คือ องค์ประกอบการบริหารจัดการโดยภาครัฐ (GR) มี
ค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.81 ประกอบด้วย องค์ประกอบ
การบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
(EDMU) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.87 องค์ประกอบ

บริหารจัดการบุคลากร (HR) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.87
องค์ประกอบการบริหารจัดการงบประมาณ (BG) มีค่า
น้ำหนักเท่ากับ 0.80 องค์ประกอบการบริหารจัดการ
ประสบการณ์การเรียนรู้ (LM) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.87
และองค์ประกอบที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา
การบริหารจัดการสื่อดิจิทัล (EDMM) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ
0.85 ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

$$\chi^2 = 4.95, df = 5, p\text{-value} = 0.42, \chi^2/df = 0.99, GFI = 0.99, RMSEA = 0.00$$

แผนภาพที่ 3 การประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของแบบจำลองฯ

โดยค่าระดับความน่าจะเป็นของไคสแควร์ (CMIN-p) เท่ากับ 0.42 ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (CMIN/DF) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.00 โดยค่าสถิติ ทุกตัวผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงสามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การอภิปรายผล

1. อนาคตภาพในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย องค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน มาจากแนวคิดของการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการบริหารปัจจัยหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ที่แสดงอยู่

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และตามหมวด 5 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2560 ที่ระบุว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล” ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือก การบริหารจัดการโดยภาครัฐออกมาเป็นองค์ประกอบแรก

2. ตัวแปรที่ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด กล่าวคือ ความคิดเห็นมีค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐานอยู่ที่ 5 (Mode = 5, Mdn = 5) ค่าความแตกต่างระหว่างค่าฐานนิยมและค่ามัธยฐาน เท่ากับ 0 (Mode – Mdn = 0) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ 0 (IQR=0) ใน 3 องค์ประกอบหลักมีทั้งสิ้น 14 ตัวแปรซึ่งทั้ง 14 ตัวแปรมุ่งเน้นไปที่การทำให้

เด็กปฐมวัยใช้สื่อได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมกับวัย พร้อมทั้งต้องส่งเสริมพัฒนาการของเด็กด้วยซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของ National Association for the Education of Young Children ที่ระบุว่า “Professional judgment is required to determine if and when specific use of technology or media is age appropriate, individually appropriate and culturally and linguistically appropriate” และยังสอดคล้องกันในหลักการเลือกสื่อให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนอีกด้วย กล่าวคือ “Appropriate use of technology and media depends on the age, developmental level, needs, interests, linguistic background and abilities of each child”

3. สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยคือ ครู หรือการบริหารจัดการบุคลากร ในโรงเรียน ที่จะต้องมีความรู้เท่าทันสื่อ และปรับบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ แทน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดครูในศตวรรษที่ 21 ที่ระบุว่าครูต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ ให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้ต้องพัฒนาทักษะด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 นั้น ต้องดำเนินการทั้งด้านนโยบายและด้านการพัฒนาตนเองของครูควบคู่กันไป จึงจะทำให้ครูเป็นครูยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

ผู้ผลิตสื่อต้องผลิตเนื้อหาที่มีคุณภาพเหมาะสมกับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกับสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน ที่ระบุว่า สิ่งที่ผู้ผลิตสื่อในยุคดิจิทัลต้องคำนึงถึง 1) เจตนาในการสื่อสาร 2) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการผลิต หรือการกระทำของสื่อ 3) ระเบิดระงับการละเมิดสิทธิของผู้อื่น แต่สิ่งที่จะต้องยอมรับกันในปัจจุบันก็คือ การกำกับให้ผู้ผลิตสื่อผลิตเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเด็ก โดยเฉพาะกับสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กนั้น เป็นไปได้ยากมาก เพราะปัจจุบันสื่อมีความหลากหลายและมีความเป็นพล

วัตรสูงมาก ดังนั้นจึงต้องพึ่งพาภาครัฐ ในการวางโครงสร้างเพื่อการกำกับดูแลคุณภาพของสื่อ ตามการศึกษาเรื่องการสำรวจภูมิทัศน์และอนาคตของการจัดการสื่อในยุคหลอมรวมข้ามพรมแดน เทคโนโลยีเสนอว่า เพื่อกำกับดูแลกิจการสื่อ ควรส่งเสริมให้องค์กรสื่อหรือผู้ผลิตสื่อ ควบคุมและกำกับกันเอง ผ่านการประกันความเป็นกลางและเสรีภาพของสื่อตัวกลาง (Intermediary) พร้อมๆกับการปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพ และการรวมกลุ่มของคณาจารย์สื่อเพื่อสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำหรับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กแล้ว การควบคุมและกำกับกันเองของผู้ผลิตสื่อหรือผู้ที่ทำงานด้านสื่อ และการปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพ ยังไม่เพียงพอที่จะรับประกันคุณภาพของเนื้อหาสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กได้ เนื่องจากในปัจจุบันผู้ผลิตสื่อหรือผู้ที่ทำงานด้านสื่อเฉพาะทางด้านเด็กที่ความรู้ยังถูกต้องเกี่ยวกับ พัฒนาการเด็ก ลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก สิทธิเด็ก นั้นมีส่วนน้อย จึงยังทำให้มีการนำเสนอเนื้อหาที่ยังไม่เหมาะสมกับเด็กอยู่ ดังนั้นการปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพอย่างเดียวจึงยังไม่อาจจะครอบคลุมเรื่องของการประกันคุณภาพเนื้อหาได้ ยังมีความจำเป็นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้องเพิ่มเติมให้ผู้ผลิตสื่อด้วย

4. เพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย พ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องควบคุมการใช้สื่อด้วยเช่นกันซึ่งสามารถทำได้ 2 ด้านคือ การควบคุมด้านเนื้อหาและการควบคุมด้านเวลา ซึ่งในท้ายที่สุดแล้วต้องส่งเสริมการควบคุมตนเองของเด็กกับการใช้สื่อจึงจะทำให้เด็กปฐมวัยสามารถใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย

5. ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ที่จัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร สำหรับ 1) องค์ประกอบการบริหาร

จัดการโดยภาครัฐ ตัวแปรซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่ยืนยันร่วมกันว่า เป็นตัวแปรที่มีค่าความสอดคล้องกันมาก ($Mode=5$ $Mdn = 5$ และ $QR = 1$) คือ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยให้ทันสมัย หากพิจารณาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปี พ.ศ. 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ จะพบว่า หลักสูตรปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี ไม่ได้มีการระบุเรื่องการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเท่าทันสื่อดิจิทัล (Digital Literacy) มีเพียงกรอบกว้างๆ ที่ระบุเรื่อง เจตคติในการเรียนรู้ ว่า “เด็กต้องมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้” โดยแทรกเรื่องเทคโนโลยีว่า เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งต่างๆ รอบตัวที่อยู่ในชีวิตประจำวันของเด็กแต่ไม่มีภาระไปถึงสื่อดิจิทัลในส่วนอื่นๆ ของหลักสูตรเลย และหากมองไปถึงแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะพบว่า แผนดังกล่าวระบุเรื่องการพัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ว่าเป็น 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์ที่จะเพื่อผลักดันให้ประเทศไทย เป็น Thailand 4.0 ทั้งนี้หากต้องการทำให้เกิดความยั่งยืน การพัฒนาทักษะ การคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ (Computational Thinking) ควรต้องได้รับการพัฒนามาตั้งแต่เด็กในระดับปฐมวัย ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย และควรระบุเรื่องการให้การศึกษาเกี่ยวกับสื่อดิจิทัล เพื่อให้เกิดทักษะความเข้าใจ และใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital and Media Literacy) 2) องค์ประกอบการบริหารจัดการการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.85 คือ ควรมีกระบวนการในการคัดสรรสื่อสำหรับเด็กโดยผู้มีความรู้ความสามารถ เพื่อช่วยกลั่นกรองคุณภาพของสื่อดิจิทัลโดยความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้รู้ที่มีความหลากหลายมี หากพิจารณาตัวแปรนี้จะพบว่าการคัดเลือกสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีความสำคัญมาก National Association for the Education of Young

Children กล่าวว่า การศึกษาวิจัยเรื่องคุณค่าของเทคโนโลยีต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นยังแสดงหลักฐานที่ขัดแย้งกัน ผลกระทบด้านดีและด้านไม่มีการใช้สื่ออย่างไม่มีข้อสรุปที่แน่นอน ดังนั้นการคัดเลือกสื่อเพื่อให้เด็กเสพจึงมีความสำคัญมาก เพราะผู้ที่ทำการคัดเลือกสื่อดิจิทัลให้เด็กปฐมวัยนั้นถือเป็นหัวใจในการส่งสิ่งที่ดีหรือร้ายให้กับเด็ก ดังนั้นผู้ที่คัดเลือกสื่อให้เด็กจะต้องเป็นผู้มีความรู้เรื่องพัฒนาการของเด็กและสื่อดิจิทัล ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ตลอดจนการประเมินผลพัฒนาการตามวัตถุประสงค์การศึกษา โดยต้องใช้ดุลยพินิจในการนำมาใช้ให้เหมาะสม คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบททางสังคมของเด็กด้วย 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการบุคลากร ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดเท่ากับ 0.82 ตัวแปรคือ ครูต้องมีความรู้เรื่องสื่อดิจิทัลหรือผ่านกระบวนการวิธีการใช้สื่อดิจิทัล เนื่องจากวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคนี้เปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการบทสนทนา ซึ่งแนวการสอนแบบรูปแบบเดิมอาจไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคนี้ 4) องค์ประกอบการบริหารจัดการงบประมาณ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.91 คือ ควรมีการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบนี้เป็นอันดับแรก โดยกำหนดไว้เป็นยุทธศาสตร์ที่ 1 คือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยกำหนดให้ต้องจัดทำอย่างเร่งด่วน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลอย่างเท่าเทียมจะช่วยปิดช่องว่างทางดิจิทัล ซึ่งจะทำให้เด็กในส่วนต่างๆ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมซึ่งจะนำไปสู่การศึกษายุคดิจิทัล (Digital Education) 5) องค์ประกอบการบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.84 คือ สื่อดิจิทัลควรเป็นแบบบูรณาการกับทุกศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เด็กปฐมวัยจำเป็นต้อง

ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมโดยพัฒนาอย่างรอบด้าน และสมดุลทั้งด้านร่างกายด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา เพราะทุกด้านมีผลต่อกันและกันเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์และเต็มศักยภาพ การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นแนวทางการพัฒนาเด็กที่เน้นการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงโดยบูรณาการความรู้และกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน การบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะ และหลายประสบการณ์ ดังนั้นสื่อที่ใช้จึงควรเป็นสื่อที่มีลักษณะเป็นบูรณาการเช่นกัน 6) องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารจัดการสื่อดิจิทัล ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.87 คือ พ่อแม่ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสื่อแบบมีคุณค่าและมีการจัดการแบบเป็นระบบ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน คือการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้าน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งมีรูปแบบการทำงานในลักษณะการทำงานแบบมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและสามารถจัดได้ทั้งในกิจกรรมของสถานศึกษา หรือจัดในกิจกรรมของบ้าน และชุมชนเข้าด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อให้การบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัยเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ภาครัฐต้องตระหนักว่าเด็กปฐมวัยมีความสำคัญในการพัฒนาชาติ ไม่ต่างจากช่วงวัยอื่นๆ รัฐต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันเทคโนโลยี ควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยอย่างเท่าเทียมกันทั่วทั้งประเทศ เร่งพัฒนาการบริหารจัดการบุคลากรให้รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล บริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และร่วมสร้างความ

ร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อผลิตสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โครงสร้างในการทำงานไม่จำเป็นต้องตั้งองค์กร สถาบัน หรือหน่วยงานใหม่ขึ้นมา ควรผลักดันให้คณะกรรมการปฐมวัยที่มีอยู่ทำงานแบบ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานจากทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีนโยบายด้านกระบวนการในการคัดสรรสื่อสำหรับเด็ก โดยผู้มีความรู้ความสามารถ เพื่อช่วยกลั่นกรองคุณภาพของสื่อ ควรมีนโยบายด้านการจัดการบริหารจัดการงบประมาณเฉพาะเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาสื่อดิจิทัลสำหรับ ในระดับปฏิบัติ การบริหารจัดการสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยควรทำงานอย่างมีส่วนร่วม หรือออกแบบระบบในชุมชนให้มีส่วนร่วม ให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ควรพัฒนาสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องกับเรื่องใกล้ตัวเด็ก และพื้นที่หรือชุมชน หรือภูมิภาคของเด็ก และสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ควรสร้างวัฒนธรรมการรับผิดชอบการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย ว่าเป็นหน้าที่ของพ่อ-แม่ผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเชื่อมโยงการวิจัยด้านการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัย เข้ากับการศึกษา ภูมิทัศน์สื่อใหม่ ให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าใจโครงสร้างของสื่อใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถวางโครงสร้างนโยบายและทางการใช้งานสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับความเป็นจริงได้มากขึ้น

2. ควรศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อดิจิทัลที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

3. ควรศึกษาวิจัย การบริหารจัดการสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยในต่างจังหวัดเพิ่มเติม

4. ควรศึกษาเรื่องข้อจำกัด สภาพปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำครุสภา. 2546.
- _____. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2560.
- _____. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ3-5 ปี)**. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำครุสภา. 2546.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน, “การวิจัยอนาคต”. **วารสารสมาคมการวิจัย** 13. 2. 2551.
- สุวิษา เนียมสอน.“เทคโนโลยีกับการศึกษาปฐมวัย : กระแสนิยมหรือสิ่งจำเป็น”. **วารสารวิจัย มสส สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์** 11. 2. 2558.
- สุริยา ช้องเสนาะ. **การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2559.
เข้าถึงได้ที่http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=31140
- ศศิลักษณ์ ขยันกิจ. **เผยแพร่สถานการณ์เด็กปฐมวัย พบแรงกดดันจากตัวชี้วัดตั้งแต่อนุบาล ส่งผลเสียทักษะการเรียนรู้**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2560. เข้าถึงได้ที่ https://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php
- Arbuckle, J. L., **Amos 20 User's Guide**. Chicago, IL.: SPSS Inc. 2011.
- Canadian Pediatric Society, **Screen time and young children: Promoting health and development in a digital world**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560, เข้าถึงได้ที่<https://www.cps.ca/en/documents/position/screen-time-and-young-children> Nov 27 2017
- Heckman,J. “The Economics of Inequality: The Value of Early Childhood Education” **American Educator** 35. 47. 2011.
- National Association for the Education of Young Children. **Technology and Interactive Media as Tools in Early Childhood Programs Serving Children from Birth through Age 8**. เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2560.
เข้าถึงได้จาก https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/resources/topics/PS_technology_WEB.pdf
- Taro Yamane. **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York : Harper and Row Publication 1973.